

Resum Aigües Encantades

L'obra comença a casa de Pere Amat, un propietari rural. La seva filla Cecília, que estudia per ser mestra, està llegint sola. Arriba el mestre del poble, Vergés, i tenen una conversa sobre el poble i les seves tradicions. Cecília critica la ignorància i superstició del poble, mentre que Vergés defensa la poesia i bellesa de les tradicions.

Arriba la mare de Cecília, Juliana, que la repren per no haver anat a les pregàries que s'han fet al poble per demanar pluges davant la sequera. S'uneix el pare, Pere Amat, i discuteixen per les diferents idees de Cecília. Ella vol més llibertat, mentre que ells volen que segueixi les tradicions. La discussió puja de to fins que Cecília amenaça de marxar de casa.

En aquest punt arriba Joan Gatell, l'alcalde, buscant consell davant l'arribada d'un foraster que ha començat a parlar amb la gent del poble sobre noves maneres de trobar aigua i acabar amb la sequera. Cecília s'interessa molt pel foraster. Arriba Vergés i confirma que és un home de bé que valdria la pena escoltar.

Finalment arriba Mossèn Gregori, el rector, que adverteix sobre el perill d'aquest foraster que vol treure la fe del poble. Recomanen convidar-lo amablement a l'Abadia per parlar-hi. Juliana es lamenta davant el Rector per la filla, de qui tem que s'allunyi cada cop més. Ell l'acusa d'haver estat massa permissiva enviant-la a estudiar a la ciutat.

Pere Amat torna i explica indignat que Cecília ha abraçat i besat el foraster davant de tot el poble. Juliana queda abatuda i demana perdó pel seu suposat pecat d'haver permès que la filla marxés a estudiar. Pere Amat jura que no perdonarà mai Cecília. El Rector intenta calmar-lo i li demana a Déu que faci un miracle i toc el cor de Cecília. Així acaba el primer acte, amb el conflicte entre el poble tradicional i conservador i la filla Cecília amb noves idees i amb interès pel foraster misteriós.

En un gran pati a l'aire lliure a la casa del pastor Romanill, Romanill està parlant amb el seu rabadà sobre treure les ovelles a pasturar. Entren Bartomeu i el Manso, dos amics de Romanill. Parlen sobre l'arribada d'un foraster que vol parlar al poble sobre com aprofitar l'aigua dels gorgs per regar els camps. Romanill està disposat a acollir el foraster malgrat l'oposició de les autoritats locals.

Arriben Joan i Amat, representants de les autoritats, que intenten convèncer Romanill perquè no rebi el foraster, ja que temen que vingui a sembrar idees perilloses contra la religió i la propietat. Romanill s'hi nega.

Després arriba el senyor Vicenç, el veterinari, que mostra el seu suport al foraster. El Manso, malgrat ser carlí, també hi és a favor. Continuen discutint fins que arriba el foraster, que és rebut amb diferents reaccions. Explica que no ha anat a parlar amb les autoritats perquè ja coneixia les seves intencions i volia dirigir-se a tot el poble. Diu que no pretén atacar cap creença, sinó parlar de fets reals i positius.

De sobte arriben el batlle i l'Amat, representant de l'autoritat, junt amb una multitud de gent. L'Amat prohibeix al foraster que parli malament de la religió i la propietat. El foraster intenta convèncer que les aigües dels gorgs no són miraculoses sinó que provenen de deus subterrànies que podrien utilitzar-se per regar. Però l'Amat i altres veïns defensen que són aigües sagrades i miraculoses.

Arriba mossèn Gregori i la multitud s'agenolla en senyal de respecte. El rector explica la llegenda dels gorgs i diu que són un do sagrat de Déu. El foraster insisteix que són només aigües naturals que podrien aprofitar-se, però el poble s'indigna i comença a amenaçar-lo. Ell decideix marxar, dient que és un poble salvatge. La multitud el persegueix fins fora del poble entre crits i amenaces.

Romanill, Bartomeu i el senyor Vicenç intenten defensar el foraster, però no poden aturar la fúria del poble. El rector demana calma i envia la gent a missa a donar gràcies per la pluja, que ja ha començat a caure. Es considera un nou miracle que confirma el poder de Déu i la santedat de les aigües.

Mentrestant, a casa de l'Amat, la seva filla Cecília discuteix amb ell i la seva mare Juliana. Cecília els retreu que l'hagin tancada a casa i no la deixin viure lliurement. Critica l'autoritat dels homes i l'opressió de les dones. Quan arriba el rector, Cecília també discuteix amb ell i nega l'autoritat divina.

Finalment arriba el Manso explicant que el foraster ha estat ferit pel poble. Cecília decideix marxar amb ell lluny d'aquest poble opressor, malgrat els precs del mestre Vergés. Ella se sent atreta pel foraster i les seves idees lliures. L'obra acaba amb Cecília marxant decidida cap a una nova vida, mentre la resta del poble és a missa donant gràcies pel miracle de la pluja.

Passen uns mesos, i és tardor. El camp del Batlle està erm i les collites han fracassat un any més per la persistent sequera. L'alcalde i el rector parlen sobre la necessitat de pregar i confiar en la providència divina.

Apareix Cecília, que ha tornat després de la seva fugida. Diu que la relació amb el Foraster va acabar malament i ella va haver de tornar sola i arruïnada. Els seus parells la reben amb fredor i li exigeixen que demani que va perdre públicament.

Arriben homes del poble queixant-se de la misèria. Demanen que es busqui una solució real al problema de l'aigua, tot recordant les idees del Foraster. Però les autoritats es neguen.

El Rector organitza una processó per implorar la pluja. Obliga a Cecília a participar-hi, portant la imatge de la Verge. Durant la processó es desencadena una forta tempesta que amenaça de convertir-se en tragèdia, però el rector el presenta com un miracle.

De tornada, Cecília s'enfronta al seu pare i critica la hipocresia del poble. Batlle li deixa anar que ja no és benvinguda a casa seva.

Cecília es refugia a casa del Mestre Vergés. Li explica que ha perdut l'esperança al poble, però vaig mantenir intactes les seves conviccions. Vergés s'adona que estima Cecília però no s'atreveix a declarar-se.

L'endemà al matí Cecília se'n va cap als gorgs, on segons la llegenda es va aparèixer la Verge. Reflexiona sobre la seua experiència i la impossibilitat de canviar la mentalitat del poble. Però es reafirma en la necessitat de lluitar pels ideals lliures i racionals, encara que ara se senti derrotada.

L'obra acaba amb una escena simbòlica: Cecília llença les flors de la Mare de Déu a les aigües dels gorgs. Així reprèn el camí en solitari cap al seu incert, mentre el poble es prepara per a un nou dia de rutina i servitud resignada.